

16 december 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. luchtweginfecties en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

We zien een verdere stijging van de besmettingen en ziekenhuisopnames veroorzaakt door het coronavirus, maar ook door RSV en het griepvirus. Uit gegevens van de peilziekenhuizen blijkt dat patiënten met ernstige acute luchtwegklachten momenteel vooral besmet zijn met RSV (33%), gevolgd door het griepvirus (8%) en het coronavirus (7,9%). Verschillende landen kampen met een vroeg en intens griepseizoen. We zien nu ook een duidelijke stijging van de griep in België, ook al zal de epidemische drempel waarschijnlijk pas na nieuwjaar overschreden worden. Laat u dus vaccineren tegen de griep als u tot een risicogroep behoort, het is nog niet te laat.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 5/12 tot 11/12/22)

+ 21%

Nieuwe gevallen

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 157/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 5,8/100.000 inwoners.

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** is verder gestegen (+21 %) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Voor dezelfde periode blijft het reproductiegetal R_t , dat berekend wordt op basis van het aantal gediagnosticeerde gevallen, nog steeds hoger dan 1 (1,109).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19** is toegenomen voor de periode van 8 tot 14 december (+37 %, 766 patiënten werden gehospitaliseerd voor COVID-19 en 712 patiënten werden opgenomen voor een andere reden, maar testten positief). Voor dezelfde periode is het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** eveneens gestegen (+ 32 %, in totaal 70 patiënten op IZ met COVID-19).
- **De COVID-19 mortaliteit** is ook toegenomen. De 51 gerapporteerde sterfgevallen vonden voornamelijk plaats in het ziekenhuis. Week 47 toonde geen statistisch significante oversterfte.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is licht toegenomen (14 contacten per 100 000 inwoners per dag, tegenover 13 de week ervoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten is stabiel, met 206 consulten per 100 000 inwoners per week.

+ 37%

Nieuwe
ziekenhuisopnames

- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont nog steeds een stijging van het aantal nieuwe gevallen en ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners, het aantal nieuwe gevallen onder het WZC-personeel en het aantal clusters.
- **Afvalwatersurveillance:** De virusbelasting gedetecteerd in het afvalwater neemt opnieuw toe in alle regio's.
- De **Omicron varianten** BA.4 en BA.5 vertegenwoordigen nog slechts een minderheid van de besmettingen. Meer dan 8 op tien besmettingen wordt momenteel veroorzaakt door nieuwere varianten, waaronder vooral BQ.1.1 en in mindere mate XBB.

Bron: Sciensano en het National Reference Center for Coronaviruses, UZ Leuven

2. Testen en positiviteitsratio (week van 5/12 tot 11/12/22)

Het aantal uitgevoerde testen is gestegen, met een gemiddelde van 8.697 testen per dag. Ook de positiviteitsratio is licht toegenomen (17,4 %).

Bron: Sciensano

3. Herfstbooster tegen COVID-19

De vaccinatiecentra in de deelstaten bouwen stilaan af, of sluiten hun deuren. Desalniettemin zijn er nog veel mogelijkheden om je te laten vaccineren (in vaccinatiecentra, bepaalde apotheken, of bij de huisarts, afhankelijk van de deelstaat)

We roepen de personen met een verhoogd risico - en dan vooral de mensen met een verminderde immuniteit - op om nog een herfstvaccin te gaan halen.

Ook alle andere volwassenen hebben nog de kans om een herfstvaccinatie te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdag wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](#) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

In totaal hebben op 12 december meer dan 3.800.000 personen een 2^e booster gekregen, zijnde 41% van de volwassen Belgische bevolking. Het komt neer op meer dan 51% van de 50-tot 64-jarigen, meer dan 72% van de 65-84jarigen, en meer dan 71% van de 85plussers. Ongeveer 11.500 jongeren tussen 12 en 17jaar kregen nu ook een 2^e booster. In de week van 5 tot 12 december werden in totaal 17.647 dosissen toegediend

66% van de immuungecompromitteerden kreeg een tweede booster, en 45,6% een derde.

Meer informatie over de organisatie van de vaccinaties vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be> of via 078 78.78.50

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/> of via 071/31.34.93

Brussel: <https://coronavirus.brussels/> of via 02 /214.19.19

Ostbelgië: <http://ichlassemichimpfen.be> of via 0800 23 0 32

B. INFORMATIE OVER ANDERE INFECTIES (periode 5/12/22 – 11/12/22)

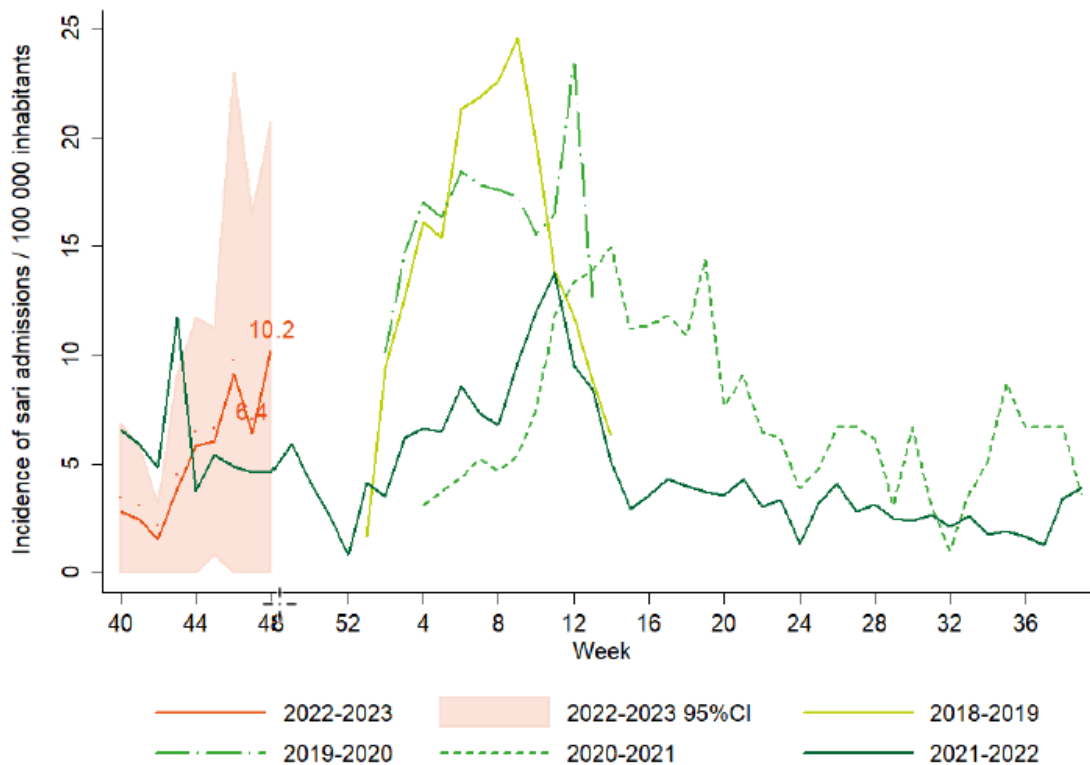
Het aantal infecties en hospitalisaties door COVID-19 zit in de lift. Tegelijkertijd zien we, niet onverwacht, ook andere (luchtweg)infecties sterk toenemen. Dit is een fenomeen dat zich jaarlijks voordoet.

Sinds half oktober is er een sterke toename van **Respiratory Syncytial Virus (RSV)**, en sinds half november werd de epidemische drempel overschreden. Het virus veroorzaakt een ontsteking van de kleinste luchtwegen (bronchiolitis) en leidt vaak tot een gewone verkoudheid. In de meeste gevallen gaat de infectie over na 3 tot 7 dagen.

Momenteel zien we ook de eerste **griepinfecties**, maar de epidemische drempel is zeker nog niet bereikt. In de komende weken verwachten we ook een stijging van **roodvonk en invasieve vormen van streptokokkeninfectie** bij kinderen jonger dan 10 jaar.

Deze wintergolven met verschillende virussen kunnen gelijktijdig optreden, gedeeltelijk overlappen of elkaar opvolgen in de tijd. Dit kan aanhoudende druk zetten op ons zorgsysteem door de vele zieken en ziekenhuisopnames. Zo steeg de incidentie van ziekenhuisopnames voor een ernstige acute luchtweginfectie naar 10,2 opnames / 100000 inwoners per week. Het gaat enkel personen die opgenomen werden omwille van enkele welbepaalde klachten (koorts en hoest of kortademigheid). Verder kan het zorgen voor een verhoogde socio-economische druk, door afwezigheden op het werk veroorzaken.

Figuur 2: evolutie van de incidentie van ziekenhuisopnames voor ernstige acute luchtweginfectie, sinds 2018 (Bron : Sciensano)

Vele van de geldende COVID-19 **maatregelen en aanbevelingen** zijn ook nuttig om het aantal luchtweginfecties in het algemeen te beperken:

- Ventileer drukke binnenruimtes en was regelmatig je handen
- Wanneer je ziek bent, blijf je thuis.
- Als je toch het huis verlaat en niest en/of hoest, draag je een masker op het openbaar vervoer en op andere drukke plaatsen.
- Ben je een kwetsbare persoon of een zorgverlener? Laat je vaccineren tegen COVID en influenza. Voor kwetsbare personen is ook een pneumokokken vaccinatie aanbevolen.

Meer info vindt u in het [wekelijkse Griep bulletin](#) van Sciensano

C. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

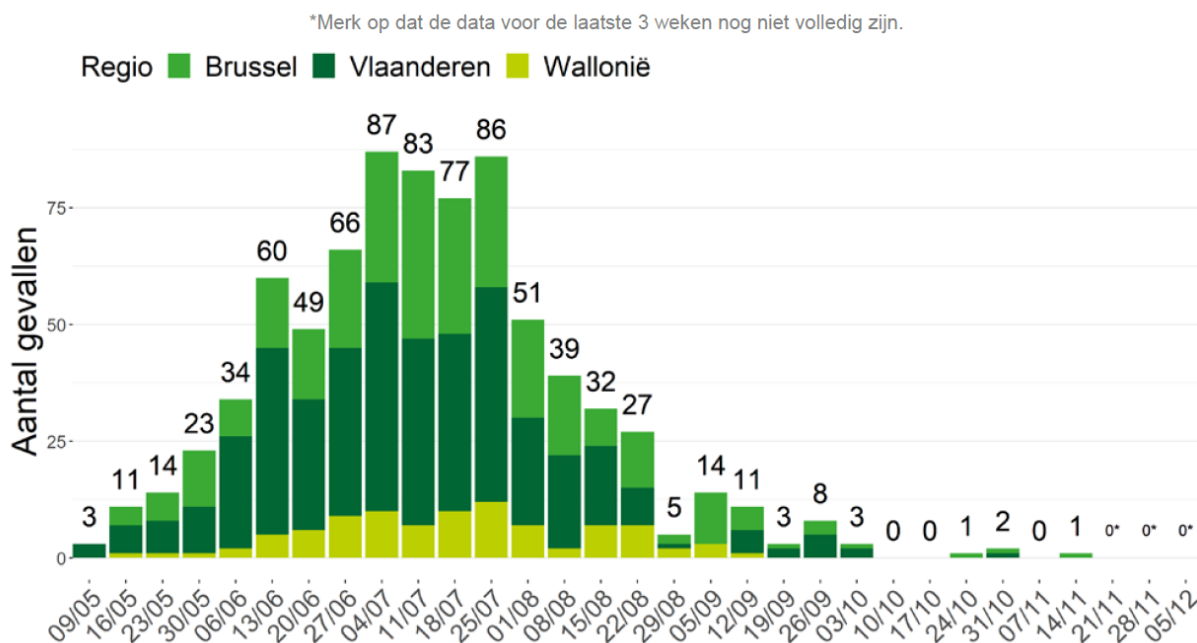
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidt de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 12 december 2022 waren er in ons land in totaal 790 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 411 gevallen in Vlaanderen (52%), 286 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is, zijn er 779 mannen, 5 vrouwen, en 3 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er zijn 2 gevallen gemeld bij min 16-jarigen; een kind jonger dan drie jaar en een kind ouder dan 12 jaar.

Figuur 3: Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Zo goed als alle patiënten ver(o)nd(en) huidletsels, vooral in de anogenitale zone. Ongeveer 69% heeft/had ook algemene symptomen zoals koorts, algemeen onwel zijn, opgezwollen lymfeklieren,

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact. Waar in het begin infectie voornamelijk via seksueel contact op grote events werd gemeld, gebeurt dat meer recent meer via seksueel contact in de privésfeer.

2. Vaccinatie

1. Preventieve vaccinatie

De groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie:

- alle mannen die seks hebben met meer dan één man
- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immuunstoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

4.234

Eerste doses toegediend

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Op de website van de deelstaten vind je hoe en waar je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. (zie verder bij 'Nuttige info').

2. Vaccinatie na blootstelling

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) is mogelijk voor

- immuungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

3. Wat als je je eerste vaccin in het buitenland kreeg? Je kan de tweede dosis in ons land laten toedienen, als je kan aantonen dat je het eerste vaccin in het buitenland kreeg.

4. Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

5. Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België?

Op 8/11/22 werden in totaal 4.234 eerste dosissen en 1.061 tweede dosissen van de vaccins toegediend. Deze rapportering gebeurt voortaan maandelijks.

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost Belgie: 0492/140.557

D. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be